

Sygnatura akt IV Ka 938/22

1.

2. WYROK

2.1. W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 listopada 2022 r.

4. Sąd Okręgowy w Świdnicy w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

1. Przewodniczący:	1. SSO Agnieszka Połyniak
1. Protokolant:	1. Magdalena Telesz

przy udziale Eligiusza Wnuka Prokuratora Prokuratury Okręgowej,

po rozpoznaniu w dniu 29 listopada 2022 r.

6. sprawy K. J.

7. syna J. i S. z domu P.

8. urodzonego (...) w S.

9. oskarżonego z art. 226 § 1 kk w zw. z art. 31 § 2 kk, art. 190 § 1 kk w zw. z art. 31 § 2 kk

10. na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora

11. od wyroku Sądu Rejonowego w Kłodzku

12. z dnia 14 września 2022 r. sygnatura akt II K 1849/21

I. uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania;

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. J. W. z Kancelarii Adwokackiej w K. 516,60 złotych tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym.

UZASADNIENIE

Formularz UK 2	Sygnatura akt	IV Ka 938/22	
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1		

1. CZĘŚĆ WSTĘPNA	
1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji	
wyrok Sądu Rejonowego w Kłodzku z 14 września 2022r. sygn. akt II K 1849/21	
1.2. Podmiot wnoszący apelację	
# oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego	
# oskarżyciel posiłkowy	
# oskarżyciel prywatny	
# obrońca	
# oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego	
# inny	
1.3. Granice zaskarżenia	

1.1.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.1.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu		

#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia		
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia		
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka		
#	art. 439 k.p.k.		
#	brak zarzutów		
1.4. Wnioski			
#	uchylenie	#	zmiana
2. Ustalenie faktów w związku z dowodami			

przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy				
1.5. Ustalenie faktów				
1.1.3. Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.1.1.				
1.1.4. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.2.1.				
1.6. Ocena dowodów				
1.1.5. Dowody będące podstawą ustalenia faktów				
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu		
1.1.6. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za				

niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)			
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu	
3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków			
Lp.	Zarzut		
3.1.	<p>prokurator zarzucił na podstawie art. 438 pkt 2 i 3 k.p.k.:</p> <p>I. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na jego treść polegający na tym, że Sąd wadliwie ustalił, iż oskarżony K. J. działał w czasie czynu w stanie, w którym miał całkowicie zniesioną zdolność rozpoznania znaczenia swego działania i pokierowania postępowaniem tj. zachodziły przesłanki z art. 31§1 k.k., podczas gdy w rzeczywistości</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>	

	<p>zdolność ta była jedynie w stopniu znacznym ograniczona w rozumieniu art. 31§2 k.k.</p> <p>II. obrazę przepisów postępowania tj. art. 201 k.p.k. mającą wpływ na treść orzeczenia, polegającą na tym, że Sąd oparł się na treści ustanej opinii uzupełniającej złożonej przez biegłych sądowych zakresu psychiatrii na rozprawie w dniu 07 września 2022r. podczas gdy była ona niejasna, a także zachodziła sprzeczność jej treści względem wniosków i ustaleń zawar</p>			
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>				
<p>Apelacja prokuratora okazała się skuteczna. Lektura akt sprawy, zwłaszcza zaś pisemnej opinii sądowo - psychiatrycznej wydanej 29 grudnia 2021r. (k. 50 - 52) oraz jej części uzupełniającej wydanej przez tych samych biegłych na rozprawie 7</p>				

września 2022r. (k. 96) prowadzi do wniosku, iż jest ona wewnętrznie sprzeczna.

Formułując bowiem wnioski biegli w sposób kategoryczny wskazali, że "tempore criminis podejrzany miał ograniczoną zdolność w stopniu znacznym do rozpoznania znaczenia czynów, jak i pokierowania swoim postępowaniem", co stanowiło podstawę uznania, iż czynów zarzucanych dopuścił się w warunkach z art. 31§2 k.k., natomiast na rozprawie wskazując na "postępujący proces otępienny, zespół zależności alkoholowej, zniesiony krytycyzm wobec swojego stanu zdrowia i sytuacji życiowej " zmienili tę część wniosku, uznając że K. J. działał w warunkach art. 31§1 k.k. i w konsekwencji tego wnioskowali o orzeczenie wobec niego środka zabezpieczającego w postaci leczenia w zamkniętym oddziale psychiatrycznym.

Stanowisko biegłych jest nie tylko

niezrozumiałe i sprzeczne z ich wcześniejszymi ustaleniami, ale - co słusznie podnosi apelujący - nie wyjaśnia powodów, dla których uznali, że ów "postępujący proces otępienny" i w efekcie brak możliwości rozpoznania znaczenie czynów i pokierowania swoim postępowaniem przez oskarżonego istniejący już 23 czerwca 2021r. rozpoznali dopiero we wrześniu 2022r. Kwestia ta pozostała poza uwagą Sądu meriti, a przecież nie sposób stawiać znaku równości między tym w jakim stanie znajduje się K. J. obecnie, a tym w jakim znajdował się w czerwcu 2021r. Może wszak zdarzyć się tak, że ów stan tempore criminis i aktualnie uprawniał do uznania, że oskarżony działał w warunkach określonych w art. 31§1 k.k., ale równie prawdopodobne jest, że stwierdzony proces choroby postępuje i w dacie czynów oskarżony miał "jedynie" ograniczoną w znacznym stopniu zdolność do rozpoznania

znaczenia swych czynów i pokierowania swym postępowaniem (art. 31§2 k.k.), a obecnie zachodzą warunki z art. 31§1 k.k., które wpływać w takim przypadku będą na tok dalszych etapów postępowania karnego (np. wykonawczego).

Zasadnie przy tym wskazuje skarżący, iż konkluzja biegłych przedstawiona w toku rozprawy pozostaje w sprzeczności z wnioskami biegłego psychologa (k. 39 - 45 i 81v -82), który stanowczo, w toku całego postępowania, twierdził, iż rozpoznał u oskarżonego lekki stopień otępienia oraz cechy patologii organicznej ośrodkowego układu nerwowego i związane z tym organiczne zaburzenia osobowości, zauważając, że choć wymaga on leczenia, to jednakże nie w warunkach szpitala psychiatrycznego (nie przejawia cech psychozy). Dodał także, że kilka dni przed wydaniem opinii uzupełniającej (tj. przed 21

czerwca 2022r.)
badał oskarżonego
i wówczas był on
w logicznym i
rzeczym
kontakcie, a jego
zachowanie nie
budziło zastrzeżeń
(k. 82).

W tych
okolicznościach
zgodzić się należy
z apelującym, że
zaistniały
przesłanki, o których
mowa w art. 201
k.p.k., i to na tyle
istotne, że rzeczą
Sądu orzekającego
było bezwzględnie
usunąć, czy
dopytując biegłych,
czy nawet
dopuszczając dowód
z opinii innych
biegłych. Nie ulega
wszak wątpliwości,
że ustalenie stanu
zdrowia
psychicznego K.
J. w dacie
wymaga wiadomości
specjalnych i nie
musi on być taki, jak
w dacie orzekania
w sprawie. Zamiast
tego Sąd I instancji
dokonał swoistej
kompilacji treści
poszczególnych
opinii pod przyjęte
przez siebie
założenie o
zaistnieniu już 23
czerwca 2021r.
warunków z art.
31§1 k.k. i na tej
podstawie umorzył
postępowania karne.

Decyzja ta w okolicznościach sprawy o ile nie jest błędna, to jest co najmniej przedwczesna.

Nadto z urzędu, sygnalizuje Sąd odwoławczy, że wątpliwości budzą także przyjęte ustalenia dotyczące sprawstwa K. J. w zakresie czynu z art. 190§1 k.k. w zw. z art. 31§2 k.k. popełnionego na szkodę funkcjonariuszy (...) w N. - P. G. i A. K., zwłaszcza w kontekście depozycji naocznego świadka - Ł. J., który zaprzeczył, by słyszał słowa groźby (k. 14v, 74). Wskazuje bowiem Sąd odwoławczy, że dla bytu występku z art. 190§1 k.k. niezbędne jest wykazanie, że wypowiedziane słowa groźby wywołały skutek - obawę ich spełnienia. Czy tak istotnie było w okolicznościach sprawy, w tym także danych wynikających z wywiadu środowiskowego (k. 77).

Wniosek

	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny		
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.			
4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU			
4.1.			
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności			
5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO			
1.7. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji			
5.1.1.	Przedmiot utrzymania w mocy		
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy			
1.8. Zmiana wyroku sądu			

pierwszej instancji			
5.2.1.	Przedmiot i zakres zmiany		
Zwięźle o powodach zmiany			
1.9. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji			
1.1.7. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia			
5.3.1.1.1.		# art. 439 k.p.k.	
Zwięźle o powodach uchylenia			
5.3.1.2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.	
Zwięźle o powodach uchylenia			
5.3.1.3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.	
Zwięźle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem			

szczególnej podstawy prawnej umorzenia			
5.3.1.4.1.	niemożność skazania oskarżonego, wobec którego postępowanie zostało umorzone przez sąd I instancji	# art. 454 § 1 k.p.k.	
Zwięźle o powodach uchylecia			
<p>Z przyczyn wskazanych w sekcji 3.1 uzasadnienia oraz z uwagi na brzmienie art. 454 §1 k.p.k. konieczne było uchylenie wyroku umarzającego postępowanie z przyczyn określonych w art. 17§1 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 31§1 k.k. Dowody zgromadzone w sprawie, zwłaszcza zaś opinia sądowo - psychiatryczna wskazuje (jak się wydaje), iż biegli psychiatrzy uznali, że stan psychiczny K. J. z 7 września 2022r. jest tożsamy z tym, w jakim znajdował się 23 czerwca 2021r. co nie odpowiada ich pierwotnym ustaleniom. Tym bardziej, że biegli sami przyznali, iż</p>			

<p>zaobserwowali proces postępującego pogorszenia się tego stanu zdrowia psychicznego.</p>	
<p>1.1.8. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania</p>	
<p>Rzeczą Sądu Rejonowego będzie usunięcie niejasności i wewnętrznej sprzeczności opinii sądowo - psychiatrycznej dotyczącej stanu zdrowia psychicznego K. J. tempore criminis oraz aktualnie poprzez ustalenie, czy ów stan na przestrzeni okresu od 23 czerwca 2021r. do chwili obecnej uległ zmianie, czy też nie, oraz czy w dacie czynów wystąpiły przesłanki z art. 31§1 k.k. czy z art. 31§2 k.k., zaś obecnie, czy i jakie środki zabezpieczające winny być stosowane.</p> <p>Nadto Sąd I instancji winien wnikliwie przeanalizować, czy działanie oskarżonego</p>	

<p>wyczerpało wszystkie ustawowe znamiona występku z art. 190§1 k.k. zwłaszcza zaś pod kątem skutki, czyli wywołania "uzasadnionej obawy spełnienia groźby" u jej adresatów, o ile ustali tenże Sąd, iż takie słowa zostały wypowiedziane.</p>		
<p>1.10. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku</p>		
<p>Punkt rozstrzygnięcia z wyroku</p>	<p>Przytoczyć okoliczności</p>	
<p>6. Koszty Procesu</p>		
<p>Punkt rozstrzygnięcia z wyroku</p>	<p>Przytoczyć okoliczności</p>	
<p>pkt II</p>	<p>Ponieważ oskarżony korzystał z pomocy obrońcy z urzędu, a obrona ta nie została opłacona, Sąd odwoławczy stosowanie do postanowień § 17 ust. 2 pkt 4 i §4 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 3 października 2016r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa</p>	

	kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu zasądził na rzecz obrońcy stosowną opłatę powiększoną o wartość podatku VAT.	
7. PODPIS		
SSO Agnieszka Połyniak		

1.11. Granice zaskarżenia		
Kolejny numer załącznika	1	
Podmiot wnoszący apelację	Prokurator Prokuratury Rejonowej w Kłodzku	
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	uznanie, że oskarżony miał całkowicie zniesioną zdolność rozpoznania znaczenia swego działania i pokierowania swoim postępowaniem i na tej podstawie umorzenie postępowania karnego	
0.1.1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia		
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości	
# w części	#	co do winy
#	co do kary	

#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
0.1.1.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego	

	zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
0.1.1.4. Wnioski		
#	uchylenie	# zmiana